

מרן פזאון זשנדאל

לעילוי נשמת
 שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

ניתן לתרום לפעילות הארגון בכ. אשראי ובעמדות "נדרים פלוס".

*8759

moreshet-maran.com

חג הפסח

טו ניסן ה'תשע"ח | גיליון מס' 216

הגליון טעון גניזה | אין לקרוא בשעות התפלה וקריאת התורה

אמרותיו

פנינים על הפרשה
 ממרן רבינו הגדול זיע"א

"וכל השרץ השורץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל" (יא, כוא).

סיפר מרן פוסק הדור זצוקללה"ה:

מעשה ברבי יהונתן אייבשיץ ששאל אותו המושל: תמיהני עליכם שאתם מקבלים עליכם דינים מחוסרי הגיון, שאין בהם שום טעם, כגון מה שאתם אומרים כי פרי שהתליע בהיותו תלוש אם התולעת פרשה מן הפרי - אסורה, אבל אם לא פירשה מן הפרי - הרי היא מותרת, ומה ההבדל אם פירשה או לא? ומה הגיון יש בדבר, הרי סוף סוף מדובר בתולעת?!

כדי להשיב לו, נטל הגאון כף נקיה מעל השלחן ואמר למושל לירוק בתוכה, ועשה כן, ואמר לו: בבקשה ממך החזר נא את הרוק אל פיך! מיאן המושל ואמר: "לא אוכל לעשות כן, כי מאוס הדבר בעיני".

תמה הגאון ואמר לו: "למה נמאס בעיניך, והלא ברגע זה היה הרוק בפיו, ומה נשתנה עתה בהיותו בחוץ בתוך הכף הנקייה?!"

אמר המושל: "אף על פי שהיה הרוק הזה בתוך פי, מכל מקום כשיצא החוצה, נמאס עלי להחזירו".

חיך הגאון ואמר: "כן הדבר ממש לענין תולעת הפרי, כל זמן שהתולעת בפרי ולא פירשה ממנו, הרי היא כמו חלק מהפרי, ואינה מאוסה, אבל אחר שפירשה מן הפרי אפילו לרגע אחד בלבד הרי היא מעתה מאוסה ולכן נאסרה".

אמר לו המושל: "צדקת בדבריך!".

(משוש תבל-ויקרא, עמוד סא).

שאלות שנשאל מרן הראשון לציון
 רבינו יצחק יוסף שליט"א
 והתשובות שהשיב

משלחן הראשון לציון

עיקר ליל הסדר: להחדיר את האמונה הפשוטה בה' יתברך

(מתוך ספר "הגדה של פסח - ילקוט יוסף").

חג הפסח התברך בשמות רבים, חג הפסח, חג המצות, חג האביב, ויש שקוראים לו "חג החינוך", או "חג האמונה", כי חג זה הוא ההודמנות שלנו לחנך את בנינו לאמונה בה' יתברך, שהרי סיפור יציאת מצרים הוא יסוד האמונה לכל השנה. וכפי המעשה שהיה אצל הגאון הצדיק רבי ישראל סלנטר זצ"ל, הוא היה רגיל להתאכסן מפעם לפעם בפונדק אותו ניהל יהודי פשוט מאד, אך ירא שמים. והנה פעם אחת הגיע הרב לאותו פונדק, ומיד הבחין שאצל הפונדקאי חלה ירידה גדולה ביראת שמים. כאשר חקר אותו הרב, התברר ששהה בפונדק "משכיל" אפיקורוס, וכאשר ראה שלפניו יהודי פשוט, ניצל זאת כדי להכניס בו ארס של כפירה. אותו רשע הוציא מתרמילו נתח של בשר חזיר, והתרברב בפני הפונדקאי: "הנה אני אוכל זאת בכוונה כדי להרגיז את האלקים, אם לא יקרה לי שום דבר רע הרי זה סימן שאין אלקים!", עפרא לפומיה. אמר ועשה. הפונדקאי היה בטוח שברגע בו יכנס בשר התועבה לתוך פיו של האורח תצבה בטנו, והוא יפול כפגר שמת. לתדהמתו, מאומה לא קרה, ומאז אמונתו מאד התקררה, והוא מפפק ומגמגם אם אכן יש שרר ועונש. עד כאן דברי הפונדקאי. הרב לא מיהר לענות לכסיל כאיוולתו, אלא חיכה להודמנות נאותה שאכן באה.

אז פנה רבי ישראל מסלנט אל אביה שנכח במקום ואמר: "ישמעו אחיך מה שפי בתך מדבר! אף הקדוש ברוך הוא לא יוכיח את יכולתו לכל דורש ומבקש, יש לו תעודה!, כביכול הוא הוכיח את האמת שהוא בורא ומנהיג העולם, משלם שכר טוב לצדיקים, ומעניש את הרשעים, לעיני כל ישראל ביציאת מצרים בנסים גדולים מפורסמים, והכל מתועד בספר התורה, ואין זה מכבודו "להבחין" שוב ושוב אצל כל טיפש או רשע!".

אשר על כן מצוה עלינו לנצל כל רגע בליל הסדר הבא עלינו לטובה, כדי לספר בסיפור יציאת מצרים, להראות כביכול את "התעודה" של הקב"ה בהנהגת העולם, ולהחדיר את האמונה הפשוטה בה' ובהשגחתו הפרטית בלב כל השומעים.

מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

21 שלוחות של שיעורים
 בהלכות פסח ממרן
 רבינו עובדיה יוסף זלה"ה
 בערוץ מרן: 079-916-5000
 שלוחה 24

קובץ
בית יוסף
 ירחון תורני לעידי חלה אקטואלים
 מצטרפים למנויים,
 מחזקים את
 המורשת!
 *8759

הלימוד היומי בתורת מרן
 לוח הלימוד לשבוע הקרוב
 הלימוד הוא בספר הליכות עולם ח"ח • להצטרפות: 079-916-5000 שלוחה 92

ראשון	שני	שלישי	רביעי	המישי	שישי	שבת
ח-יא	יב-טו	טז-יט	כ-כג	כד-כו. א	ב-ה	ו-ט וחזרות
שופטים				שופטים / כי תצא		

לקבלת הלימוד מידי יום למייל: 9929972@gmail.com

מדיני ערב פסח שחל בשבת (מתוך חזו"ע פסח)

א. ליל פסח שחל בשבת, אין לשליח צבור לומר "ברכה מעין שבע", כי כל הטעם שתיקנו לאומרה בכל ליל שבת, מפני שהיו איזה יחידים שמתאחרים לבא לביהכ"נ שהיו מרוחקים מן היישוב, וכשהיו הצבור מסיימים תפלתם היו מניחים אותם ויוצאים, והיו אותם יחידים באים לידי סכנה, ולכן תיקנו לומר "ברכה מעין שבע", כדי שבעוד שהש"צ אומרה, מסיימים אותם היחידים את תפלתם, ויוצאים יחד עם הצבור. אבל בליל פסח שחל בשבת שאינה צפויה להם כל סכנה, שהרי נאמר: "ליל שמורים הוא לה'", ודרשו חז"ל (פסחים קט:): לילה המשומר ובא מן המזויקים, לא תיקנו לומר ברכה זו כלל. כן דעת גדולי הפוסקים. וכן פסק מרן בש"ע. וכן כתבו האחרונים בשם האר"י ז"ל. **נמצא ששליח צבור**

האומר "ברכה מעין שבע" בליל פסח שחל בשבת, הוא מכניס עצמו לחשש איסור ברכה לבטלה. ומי"מ אם טעה הש"צ או הזיד והתחיל לברך, אין להפסיקו באמצע הברכה, ולגרסם "לודאי" ברכה לבטלה, אלא יסיים הברכה עד "ברוך וכו' מקדש השבת". וכן שמיד יאמר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". **ובכל אופן אין לקהל לענות אחריו אמן.**

ז. כשחל ליל פסח בשבת, צריך לומר "ויכולו" עד "אשר ברא אלהים לעשות", ואחר כך יאמרו ההלל בברכות, כי תדיר ושאינו תדיר קודם. (ברכות נא:). ואם טעה השליח ציבור והתחיל מיד בברכת ההלל, יסיים ההלל וברכה שלאחריו (יהלוד), ואחר כך יאמר עם הקהל "ויכולו" עד "אשר ברא אלהים לעשות", ותיכף יאמר קדיש תקבל אחר זה.

עובדות מהנהגותיו והליכותיו של מרן רבינו זצוקלה"ה

הנהגותיו

הקבלת פני רבו ברגל

מצווה להקביל פני רבו ברגל. תנועת "אל המעיין" העניקה את האפשרות להמוני בית ישראל להקביל פני שכינה ולהסתופף במחיצתו של מרן פוסק הדור זלה"ה, רבבות העולם קיבלו מטען רוחני בהקבלת פניו כשהוא מפיח בהם את הניצוץ הרוחני שליווה אותם הלאה אל ביתם במשך ימות השנה. זו הייתה חוויה רוחנית מאין כמוה לזכות לעלות לירושלים ולראות פני מלך חיים, להסתופף בחצרות ה' לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, מעמדי העליה לרגל היו נערכים בחג הפסח ובחג הסוכות בגן סאקר בירושלים במעמד רבבות. (שר וגדול).

תזכורת לזיכוי הרבים!

השבת יחול גם ליל פסח ואין לומר בתפלת ערבית של ליל שבת "ברכה מעין שבע" וכפי פסקם של רוב הראשונים ומרן הש"ע ומרן רשכבה"ג זלה"ה. כמו כן, שליח ציבור שבירך אין לענות אחריו אמן מחשש לאמן יתומה.

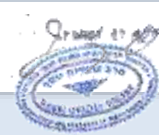
שיעורי מרן רבינו עובדיה יוסף זלה"ה ומרן רבינו יצחק יוסף שליט"א ברצף, 24 שעות ביממה! 079-916-5000

ערוץ מרן

תורה עם תועלת

מתוך גלינות "קובץ בית יוסף"

מכתב מיוחד ומרגש אל עם ישראל לחג הפסח

אדר תשל"ט

אל אחינו בית ישראל היקרים בארץ ובתפוצות ה' עליהם יחיו. שלומכם ישגא לעד!

לקראת חג הפסח הבא עלינו לטובה ולברכה הריני מתכבד לשלוח עליכם את ברכותי הלכביות והמאליפות, ברכת חג כשר ושמח, מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון, תזכו לשנים רבות נעימות וטובות.

נודע מה שאמרו חז"ל (אבות פרק ו משנה ב): "חרות על הלוחות", אל תרי חרות אלא חירות, ש"אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה בלבד". כוונת חז"ל ללמדנו כי אדם בלי תורה, מטבע הדברים הוא משועבד לתאוותיו, ולא יתכן כלל לקרואו בשם "בן חורין", הואיל והוא עבד ליוצרו. ורק אדם העוסק בתורה, וקונה לו את המדות הישירות והנעלות של התורה, אשר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, והוא משוחרר מיצרו הרע, וכמאמר חז"ל (בקיודשין ל:): "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין", זהו הראוי לקרואו "בן חורין". שהוא גבור הכובש את יצרו.

לפיכך אמר הקדוש ברוך הוא למשה רבינו בעת גאולת ישראל ממצרים (שמות ג, יב): "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה", כי לאחר חירותם הגופנית יזכו לחירות רוחנית במעמד הנשגב של הר סיני, ובקבלת התורה הקדושה, אשר היא חיינו ואורך ימינו.

כאשר נסב אל שלחן ה"סדר" עם משפחותינו בליל פסח הבא עלינו לטובה, ונספר לבנינו את נסי הקב"ה ונפלאותיו עמנו בצאתנו ממצרים, שהיא מצות עשה מן התורה, כאמור (שמות יג, ח): "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים". נתחזק גם אנו באמונת אומן, ונשמיע לאזנינו את אשר יצא מפינו, לפיכך נאמר (שמות פרק י פסוק ב): "ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתים בם וידעתם כי אני ה'". הסיום של הפסוק "וידעתם כי אני ה'", (ולא אמר "וידעו" כי אני ה'), בא להורות כי גם המספר ביציאת מצרים הוא עצמו מקבל חיוק באמונתו. ולכן כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח. וצדיק באמונתו יחיה, שגם עתה יד ה' לא תקצר מלהחיש פדות לעמו, ואין מעצור לה' להושיע ברב או במעט. בהגדה של פסח, אנו קוראים: "והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם".

בדורנו זה דור השואה באירופה, אשר הכחידה לראבון לבנו שלישי מבניו של עם ישראל, ישנה משמעות מיוחדת למאמר זה, ותקומתנו במדינת ישראל החדשה, עם קיבוץ נדחינו שארית הפלטה מכל קצות תבל לארצנו הקדושה, כאמור (עובדיה פרק א פסוק יז): "ובהר ציון תהיה פלטה והיה קודש". נבואה זו שמתקיימת ומתגשמת לעינינו נוסכת בנו עוז ותקוה, ומחזקת את אמונתנו בגאולתנו השלמה, כאמור (שמואל-א [א] פרק טו פסוק כט): "וגם נצח ישראל לא ישקר ולא יכזב, כי לא אדם הוא להנחם".

לחרדת לבבינו כשאנו מזכירים בהגדה של פסח: "כנגד ארבעה בנים דברה תורה אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול", מהרהרים אנו על בן חמישי שאינו נזכר בהגדה, הוא הבן שבכלל אינו מופיע להסב לשלחן הסדר בחוג המשפחה, כפי מסורתנו המפוארת מדורי דורות, אלא משוטט לו ברחובות, ואף ללא מטרה, משוטט בארץ ומתהלך בה. אולם תוחלתנו כי לא ירחק היום ועיני הכל תחזינה משרים, בעת שהקב"ה ממרום שבתו ישיגה לערות רוח ממרום על כל ישראל להחזירם בתשובה שלמה, ויקייים הכתוב (מלאכי פרק ג פסוק כג): "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא... והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

ברם, חובה קדושה מוטלת עלינו לחנך את בנינו ובנותינו חינוך יהודי על מבועי התורה והאמונה ויראת ה' טהורה, להעמיק ולהרחיב את תודעת החינוך המוקרית המושגת על יסודות נאמנים של תורתנו הקדושה, הבה אחים יקרים ונחנך את בנינו לתורה ולתעודה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, כי אין אומתינו אומה אלא בתורתה. ולהוסיף חוליה בשרשרת הזהב של מסורתנו המופלאה והמפוארת. ואין ספק שעל ידי כך נשאב כוחות נפשיים כבירים לעמידה איתנה נגד כל רוחות פרצים הרוצות לכבות את נר ישראל. ויקייים בנו: "כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה'" (ישעיהו נד יז).

ויהי רצון שבימינו יקייים החזון שהובטח לעם ישראל: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מיכה ז טו). ונזכה לקיבוץ כל נדחי עם ישראל לארצנו, כמו שנאמר: "ופדויי ה' ישוּבוּ ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" (ישעיה פרק לה פסוק ז).

"מי יתן מציון ישועת ישראל בשבוע ה' שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל".
לשנה הבאה בירושלים הבנויה.